

Dosarul nr. 2r-314/22
(2-19058599-01-2r-16062022)

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Teleneshti (jud. Iu. Hîrbu).
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca).

D E C I Z I E

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bodron împotriva Iuriei Ojog cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a averii succesorală,

împotriva încheierii din 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de apelanta Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a ț ă:

La 15 noiembrie 2018, Ion Bodron a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iuriei Ojog cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a averii succesorală.

Prin hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoria Orhei, sediul Teleneshti s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bodron, s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Ion Bodron prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral rămas după decesul părinților săi, Zinaida Bodron și Mihail Bodron cu locul deschiderii succesiunii în sat. Pistruieni, r-nul Teleneshti.

Prin decizia din 30 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de avocatul Natalia Moloșag în interesele Iuriei (Hiopa) Ojog, s-a casat hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoria Orhei, sediul Teleneshti, cauza fiind restituită la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Teleneshti s-a admis acțiunea depusă de Ion Bodron, s-a constatat faptul acceptării succesiunii a lui Ion Bodron, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral rămas după decesul părinților săi Zinaida Bodron și Mihail Bodron, decedat la data de 30 martie 1997, cu locul deschiderii succesiunii în sat. Pistruieni, r-nul Teleneshti, s-a încasat de la Iuria Ojog în beneficiul lui Ion Bodron cheltuielile de judecată în mărime de 175 lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 4800 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 18 ianuarie 2022 Iuria Ojog,

reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog, prin intermediul poștei electronice, a depus apel nemotivat (f.d. 62-63, vol.II).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 14 aprilie 2022 nu a dat curs cererii de apel depuse de către Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog și a acordat apelantei un termen de 10 zile din data recepționării încheierii instanței de apel, pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 lei (f.d. 79-81, vol.II).

Prin încheierea din data de 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de către Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog (f.d. 83-84, vol.II).

La data de 29 aprilie 2022, Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag, a depus cerere de apel motivată, anexând la aceasta dovada achitării taxei de stat în sumă de 75 lei (f.d. 86-90, vol. II).

Prin încheierea din 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de apelanta Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 17 mai 2022 Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag, a depus recurs împotriva încheierii din data de 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei la instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel (f.d. 102-107, vol. II).

În motivarea cererii de recurs Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag, a menționat că încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, nu i-a fost adusă la cunoștință, nefiindu-i expediată sau înmănată.

Deși, Curtea de Apel Chișinău a expediat la 18 aprilie 2022 avocatului Veronica Gulca-Ojog încheierea din data de 14 aprilie 2022, la materialele dosarului lipsește confirmarea precum că aceasta a fost recepționată.

Astfel, la 29 aprilie 2022 prin intermediul secretariatului au fost înlăturate neajunsurile apelului constatate prin încheierea din data de 14 aprilie 2022, fiind prezentate atât apelul motivat, cât și dovada achitării taxei de stat.

Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag, a criticat concluzia instanței de apel, precum că nu a înlăturat în termen neajunsurile constatate prin încheierea din data de 14 aprilie 2022, deoarece achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat au fost efectuate în termen.

De asemenea, recurenta a considerat greșit faptul că instanța de apel prin încheierea din 3 mai 2022 a dispus restituirea apelului depus, ca fiind în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, ori, consideră recurenta că prezentarea apelului motivat și dovezii taxei de stat presupune înlăturarea neajunsurilor stabilite și nicidecum o nouă cerere de apel. Mai mult, la depunerea apelului motivat și taxei de stat la data de 29 aprilie 2022, apelanta și reprezentantul acesteia nu cunoșteau despre faptul că instanța de apel în aceeași zi – 29 aprilie 2022, a stabilit că aceasta nu s-ar fi conformat prevederilor încheierii instanței de apel din 14 aprilie 2022.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 3 mai 2022, a fost expediată în adresa recurentei Iuria Ojog și avocatului acesteia Natalia Moloșag la data de 6 mai 2022 și la 10 mai 2022 (f.d.98, vol. II).

Astfel recursul declarat la data de 17 mai 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Până la examinarea cererii de recurs, nu a fost depusă nici o referință.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit prevederilor art. 365, alin. (1), lit. d), (11) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1), lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Din materialele cauzei rezultă că la 18 ianuarie 2022 Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Teleneshti (f.d. 63, vol. II).

Ca urmare, prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu a dat curs cererii de apel depuse de către Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog și a acordat apelantei un termen de 10 zile din data recepționării încheierii instanței de apel, pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 lei (f.d. 79-81, vol. II).

Totodată a fost adus la cunoștința apelantei și reprezentantului acesteia, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel din data de 14 aprilie 2022, prin care nu s-a dat curs apelului a fost expediată avocatului la 18 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice și anume: veronica.ojog.avocat@gmail.com (f.d. 82, vol. II).

Respectiv, prin prisma art. 111, alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul

de procedură de 10 zile, instituit de instanța de judecată prin încheierea din data de 14 aprilie 2022 pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat, a început să curgă din ziua imediat următoare datei recepționării încheierii, adică de la 19 aprilie 2022, ora 00:00. Data limită de lichidare a neajunsurilor fiind ziua de 28 aprilie 2022, ora 24.00.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs reține că în termenul acordat de instanța de apel Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Veronica Gulca-Ojog, nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea din 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de apelanta Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag (f.d. 93-97, vol. II).

Argumentul invocat în cererea de recurs de către apelanta Iuria Ojog precum că la materialele dosarului nu se regăsește confirmarea, din care ar rezulta că a recepționat încheierea instanței de apel din data de 14 aprilie 2022, este apreciat critic de către instanța de recurs, deoarece instanța de apel a expediat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor la adresa electronică a avocatului Veronica Gulca-Ojog.

Colegiul atestă că utilizatorul cutiei poștale electronice cu adresa: veronica.ojog.avocat@gmail.com este avocatul Veronica Gulca-Ojog, acest fapt este confirmat prin extrasul anexat la fila dosarului 62, potrivit căruia avocatul Veronica Gulca-Ojog la 18 ianuarie 2022 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Deci, se atestă că avocatului Veronica Gulca-Ojog i-a fost comunicată încheierea din data de 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, instanța de apel a asigurat drepturile apelantei și a reprezentantului acesteia și, respectând procedura legală de comunicare a actelor de procedură, a expediat în adresa electronică a avocatului Veronica Gulca-Ojog copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat.

Respectiv, necitirea mesajului și neconfirmarea recepționării acestuia de către avocatul apelantei nu poate fi calificată ca nerecepționarea actului de procedură.

La caz, urmează a fi concretizat că, comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare neinterzis de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

În această ordine de idei, Colegiul concluzionează că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și a comunicat avocatului apelantei încheierea prin care nu s-a dat curs apelului declarat de către avocatul Veronica Gulca-Ojog în interesele Iuriei Ojog.

Avocatul Veronica Gulca-Ojog, recepționând încheierea instanței de apel și cunoscând despre necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de apel, nu a depus diligență și nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, în termenul acordat de către instanța de apel.

Conform art.75, alin. (4) din Codul de procedură civilă actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit nici apelanta Iuria Ojog și nici reprezentantul acesteia, avocatul Natalia Moloșag nu au prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea apelului, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

La acest segment, instanța de recurs remarcă că apelanta a beneficiat de un termen suficient pentru a înlătura neajunsurile în termenul stabilit de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultima și reprezentantul acestuia, avocatul Natalia Moloșag.

Mai mult ca atât, nu au fost invocate și prezentate careva probe veridice, ce ar fi confirmat imposibilitatea prezentării acestei dovezi. Or, participanții la proces, trebuie să aibă o poziție activă, exercitată atât personal, cât și prin intermediul reprezentantului său.

Colegiul civil reține că, apelanta a avut timp suficient și posibilitate de a înlătura neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2022 însă, nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, ținând cont că apelanta Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în termenul limită acordat de instanța de apel, mai mult, aceasta nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului depus, din motivul depunerii în afara termenului legal.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 mai 2022 este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurenta-apelantă nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta cererea de apel motivată și și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 75 lei în instanța de apel până la 28 aprilie 2022, ziua în care a expirat termenul pentru înlăturarea neajunsurilor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii

de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună-credință și în termen.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit.a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Iuria Ojog, reprezentată de avocatul Natalia Moloșag.

Se menține încheierea din 3 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bodron împotriva Iuriei Ojog cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a averii succesoriale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat